

No: 585 – Mahreç İşareti

DİRMİL SİPSİSİ

Tescil Ettiren

BURDUR ALTINYAYLA KAYMAKAMLIĞI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 03.10.2019 tarihinden itibaren korunmak üzere 30.10.2020 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 585
Tescil Tarihi	: 30.10.2020
Başvuru No	: C2019/142
Başvuru Tarihi	: 03.10.2019
Coğrafi İşaretin Adı	: Dirmil Sipsisi
Ürün / Ürün Grubu	: Sipsi / Halılar, kilimler ve dokumalar dışında kalan el sanatı ürünleri
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Burdur Altınyayla Kaymakamlığı
Tescil Ettirenin Adresi	: Heybeli Mah. Saadettin Yücel Cad. No:88 Altınyayla / BURDUR
Coğrafi Sınır	: Burdur ili Altınyayla ilçesi
Kullanım Biçimi	: Dirmil Sipsi ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürün kendisi veya ambalaj üzerinde kullanılmadığında, Dirmil Sipsisi ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülebilecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Dirmil Sipsisi, yöre tabiriyle demir kargı denilen kamışlardan üretilen, ağızlığı ise daha ince bir kamıştan yapılan üstte beş, altta bir deliği bulunan üflemlerli bir enstrümandır. Ağızlık kısmına cukcuk da denir.

Yöredeki ustalar tarafından uzun yıllardır üretilen Dirmil Sipsisinin yöreyle ün bağı bulunur. Dirmil Sipsisinin fiziksel özelliklerinden dolayı sıralı seslerde 8 ses çıkarılabilir. Ustanın genel yeteneği ve basınç ayarlamasına bağlı olarak 12 sese kadar yükselebilir. Yöreye özgü türküler yörenin simgesi haline gelmiş Dirmil Sipsisiyle icra edilir. Ürünün bir diğer özelliği ise hem desen vermek hem de kamışın çatlamasını önlemek için kullanılan bileziğin yörede yetişen “ala eğri ağacı” kabuğundan üretilmesidir.

Üretim Metodu:

Kullanılan Malzemeler;

- Kamışı delmek için 5 mm genişliğinde demir şiş,
- Dayanıklı pamuk iplik (10 cm),
- Temizlik çubuğu (20 cm),
- Sazlıklarda yetişen sert kamış (demir kargı),
- Ala eğri ağacı kabukları.

Dirmil Sipsinin üretiminde yaklaşık 17 cm uzunluğundaki kamış (kargı) kesilir. Kamışın üstünden 3 cm aşağıya birinci delik kızdırılmış şiş ile delinir. Daha sonra 2,5 cm aralıklarla 4 delik daha açılır. Alt delik ise uç kısımdan 2 cm yukarıya aynı yöntemle açılır. Delikler açıldıktan sonra temizleme çubuğu ile kamışın içi temizlenir. Dirmil Sipsisinin birinci delik arasına 2,5cm; diğer delik aralarına 2’şer cm, 5. delik ile sipsinin bitiş kısmına 3 cm eninde ala eğri ağacı kabuğundan yapılan bilezik geçirilir. Burada ala eğri ağacı kabuğundan yapılan bileziğin kullanım amacı; sipsiye hem desen vermek hem de kamışın çatlamasını önlemektir. Ağızlık kısmı yaklaşık olarak 4 cm uzunluğunda 0,3-0,5 mm çapında üstten titreşim vererek ses çıkarmak amacıyla yatay olarak 3 cm uzunluğunda kesilerek açılır. Ağızlık açıldıktan sonra temizleme çubuğu ile temizlenir. Ana kalıba takıldıktan sonra dayanıklı pamuk iplik ağızlığın dip kısmına sarılır. Böylece akort sabitlenmiş olur ve ses çıkarmaya yarayan titreşim kısmının kırılması önlenmiş olur.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Geçmişte eskiye dayanan ve üretimi ustalık gerektiren Dirmil Sipsinin, yöre ile ün bağı vardır. Bu sebeple Dirmil Sipsinin tüm üretim aşamaları, Burdur ili Altınyayla ilçesinde gerçekleşmelidir.

Denetleme:

Denetimler Altınyayla Kaymakamlığı Koordinatörlüğünde, Altınyayla Kaymakamlığından bir kişi, Altınyayla Esnaf ve Sanatkarlar Odasından bir kişi, Altınyayla Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğünden bir kişi olmak üzere toplam üç kişilik denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetim mercii, üretilen Dirmil Sipsilerinin ayırt edici özelliklerini; üretimde kullanılan malzemeleri ve üretim aşamalarını kontrol ederek denetim işlemlerini yürütür. Denetimler yılda 1 kere ya da gerekli görüldüğünde

yapılır. Ayrıca Őikâyet olması halinde her zaman ve her an yapabilir. Denetime ilişkin raporlar Altınyayla Kaymakamlığı tarafından düzenli olarak Türk Patent ve Marka Kurumuna gönderilir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.